

"איר זאגט - שוואַרץ, איז זאָל זײַן שוואַרץ. אָבער איך האָב עס געזען אַנדערש. איך בעט אײך, ר' אָרעמאַן, באַרויַקט זיך, זעצט זיך אַנידער אויף אַ בענקל, טרינקט אויס אַ גלעזל ווײַן און פֿאַרגעסט אַז איר זענט אַ ייד. גלייבט מיר אויפֿן וואָרט, - איר האָט נישט קײן אַנדער ברירה. אויב איר ווילט אויך ווײַטער זײַן אַ ייד, - פֿאַרגעסט אײן דעם. צו זײַן אַ ייד איז ווערט מיליאָנען".

וועלדול ווייס

"ידישע ווערטן, א' - א' זיסע טראַגעדיע"

א

דער רעגן האָט אָנגעהויבן גיסן פֿרייטיק צו נאכטס. דער האַסטיקער ווינט פֿון די בערג האָט אָנגעטראָגן שוואַרצע וואַלקנס אין טאָל אַרײַן און די גרויסע רויטע שול איז געשטאַנען באַדעקט מיט אַ פֿייכטער באַרד פֿונעם נעפל און לאַנגע רעגן-פֿעדעם.

אַ שעה פֿאַר מינחה זײַנען געקומען צום דאוונען עלף צדיקים און יעדער איינער פֿון זיי איז ווערט געווען עלף טויזנט מתפללים.

ר' פֿיוול טליתוועבער, וואָס האָט זיך פֿאַרזאַמט אין דער מיקווה, איז אַרויס פֿון דער שטוב גלייך מיט די ערשטע טראַפנס רעגן און האָט זיך אומגעקערט אַהיים פֿון מיטן דעם וועג, ווייל דער ווילדער ווינט האָט צעבראַכן זײַן שירעם. אין איין מינוט איז ר' פֿיוול געוואָרן פֿיטש נאָס, ער האָט זיך

פֿאַרקילט און מיט טרערן אין די אויגן האָט ער זיך
אומגעקערט אַהיים און, ווי מע זאָגט, – נצחו אראלים את
המצוקים, דער צדיק איז נפֿטר געוואָרן פֿון פֿאַרדראָס בײַ דער
שוועל פֿון זײַן שלאָפֿצײַמער.

אָך מינחה איז קלאָר געוואָרן, אַז די מתפללים וועלן
מוזן בלײַבן נעכטיקן אין דער גרויסער רויטער שול, ווײַל אַ
גוטער ייִד גײט נישט שבת מיט אַ שירעם.

צוליב דעם ווירבלווינט און שווערן נעפל האָט דער
מלאך מיכאל בקושי געפֿונען די גרויסע רויטע שול און
אַצינד איז ער געזעסן אַ שטילער און אַן אומאַנזעוודיקער,
ווי אַ נעפל־היטעלע לעבן דער קאַכלענער הרובע און האָט
אויסגעקוקט אויף שבת.

די עלף צדיקים האָבן זיך געגרייט צו קבלת־שבת ווען
עס איז אָנגעקומען דער צוועלפֿטער צדיק, דער ג"צ יצחק
בן־אַברהם, אַ פֿאַסטעך און אַ בקי אין די קלײַנע אותיותלעך.
און דעמאָלט האָט דער מלאך מיכאל פֿאַרריגלט די
אַרײַנגאַנג־טיר און האָט אויף דער ערד אָנגעצײכנט אַ טיפֿן
שיצגרב אַרום און אַרום דער גרויסער רויטער שול.

דער שבת־גוי, הער פֿערענץ איז געבליבן זיצן אינעם
פֿאַליש פֿון דער קלײַנער שול. ער האָט מורא געהאַט
אַרויסצוגיין אין זײַן שטיבל אין הויף, וווּ ער האָט פֿאַרבאַ־
האַלטן אַ פֿלאַש שבתדיקן שליוואָוויץ. אַ ווילע נשמה און אַ
ביטערער שיפורניק, האָט הער פֿערענץ מורא געהאַט פֿאַר
דעם גרוב, וואָס ער האָט מיט זײַנע מוטנע אויגן דערזען
אינעם פֿענצטער. ער האָט זיך געשעמט צו דערציילן וועגן
דעם די צדיקים, ווײַל אים איז געווען שווער צו גלייבן, אַז
אויך ייִדן קענען מורא האָבן פֿאַר די גריבער.

דער מלאך מיכאל, וואָס איז אַרויס אין דרויסן דורך
דער וואַנט, האָט אַ פֿאַכע געטאָן מיט זײַנע זיידענע פֿליגל
און איז אַרויף אין הימל, – די גרויסע רויטע שול האָט
געהערשט איבער דער וועלט. פֿון אויבן אָן האָט דער מלאך
מיכאל געזען ווי די צדיקים זעצן זיך צום טיש פראַווען דעם
ענג-שבת, ער האָט געהערט ווי זיי זינגען זמירות און לויבן
דעם אייבערשטן.

די שטערן האָבן זיך אויסגעלאָשן, נאָר אין דער
גרויסער רויטער שול, אַ באַדעקטע מיטן נעפל און רעגן,
האָבן געברענט שבתדיקע ליכט, דאָרט איז געווען וואַרעם
און יום־טובֿדיק פֿריילעך.

דער מלאך מיכאל האָט אַראָפּגענידערט אויפֿן דאָך פֿון
דער גרויסער רויטער שול און זיך צוגעזעצט צום וואַרעמען
קוימען. דורך דעם בוידעם־פֿענצטערל האָט ער דערזען, אז
די צדיקים זײַנען זיצנדיקערהייט אַנטשלאָפֿן געוואָרן ביים
לאַנגן, מיט אַ ווייסן טישטעך באַדעקטן טיש.

פֿון גרויסער שימחה איז דער מלאך מיכאל אַרויף נאָך
העכער אין הימל, האָט געשוועבט און געטאַנצט אין די
פֿרישע רעגן־שטראָמען, – אַ שפּאַן אויף רעכטס – אַ גוט־
שבת אײַך, ייִדן. אַ שפּאַן אויף לינקס – ייִדן, זײַט שטאַרק
אין אײַער גלויבן און האָט מורא פֿאַר גאָטס שטראָף. אַ שפּאַן
פֿאַרויס – זאָל די תורה באַלייכטן אײַער וועג אין לעבן. אַ
שפּאַן אויף צוריק – ייִדן, זײַט געזונט און שטאַרק. אַ פֿלי
אַרויף – געלויבט איז דער אייבערשטער, וואָס זאָרגט וועגן
זײַנע קינדערלעך.

עס האָט אָנגעהויבן דונערן און בליצן. פֿון די בערג
אין טאַל אַרײַן האָבן אָנגעהויבן רינען ברויזנדיקע ריטשקעס

וואסער. א שטורעמדיקער פאטעק האט אוועקגעטראגן דעם ריזיקן שטיין, וואס האט פארשטעלט דעם אריינגאנג אין דער הייל, ווו ס'איז שוין א גוטע פאר טויזנט יאר רויק געשלאפן דער שור-הבר. דאס קאלטע וואסער איז אריינגערונען אין דער הייל. דער שור-הבר האט זיך אויפגעכאפט און געגעבן א זיסן זיפץ. פון שור-הברס זיפץ האט די ערד א ציטער געטאן. א פארשלאפענער, איז דער שור-הבר ביז געווארן און האט א פרוו געטאן אויפצושטיין אויף די פיס. מיט זיין שטארקער פלייצע האט דער שור-הבר אויפגעריסן דעם שפיץ בארג און א פארטשאדעטער פונעם שלאף און פונעם קראך פון דער שטיינער-לאוינע איז ער געשטאנען ווי אן אוראלטער דענקמאל דעם בלינדן מעכטיקן כוח און האט געהערשט איבער די זיבן בערג. די שטיינער-לאוינע האט פארשטאפט זעקס פון די זיבן בארגשפאלטן. דער זיבנבערג-טאל און די גרויסע רויטע שול אין מיטן, זיינען אפגעשניטן געווארן פון דער וועלט.

נהרא נהרא ופשטיה, די וואסערן האבן געהאלטן אין איין צוקומען. און ווען ניט דער זיבעטער, דער סאמע טיפסטער שפאלט צווישן דעם גרינעם און רונדן בארג, וואלט דער זיבנבערג-טאל שוין פון לאנג געווארן א דנא פון א נייעם ים און די גרויסע רויטע שול וואלט געווארן, ניט דא געדאכט, א ברודער-קבר. אבער גאט איז א פאטער. מיט איין האנט נעמט ער, און פון ביידע גיט ער. דער זיבעטער שפאלט איז געווען אזוי טיף און ברייט, אז ער האט אין זיך אריינגענומען די העלפט פון די זעקס בארגטייכן.

א שטורעמדיקער און א ברייטער איז דער נייער טיף געפלאסן קיין דרום און אין גיכן דערגרייכט דעם שמאלן,

האלב איבערגעטריקנטן טייך ירדן, וווּ ביי דער לעפֿצונג, טיף אינעם שלים, איז געשלאָפֿן דער לויטן. פֿון דעם קאלטן און ברויזנדיקן וואַסער איז ער אויפֿגערעגט געוואָרן, האָט אַ פֿאַטש געטאָן מיט די פֿלוספֿעדערן און דער וואַסערשטאַנד אינעם ים־כּנרת איז העכער געוואָרן אויף צוויי מעטער. דער לויטן האָט אַ זיפֿץ געטאָן און האָט איינגעשלונגען אין זיך אַ האַלבן טייך ירדן. דער וואַסערשטאַנד אינעם טייך איז אַראָפּ און דער לויטן האָט דערזען פֿון דער ווייטנס די אָפּשפיגלונג פֿון זיין ליבלעכן שונא – דעם שור־הבר.

ב

צו חצות איז דער רעגן געוואָרן שטאַרקער. די וואַסערן פֿון די בערגטייכן האָבן פֿאַרפֿלייצט דעם זיבנבערג־טאָל. די געציילטע איינווינערס פֿון די בערגדערפֿער זינען שוין פֿון לאַנג אַנטלאָפֿן צו זייערע שכנים פֿון יענער זייט בערג. די ברויזנדיקע פֿאַטעקעס האָבן אָפּגעווישט די צע־וואַרפֿענע איבער בערג הייזער, גלייך ווי זיי וואַלטן דאָרט קיין מאָל ניט געווען. און ווער ס'האָט ניט באַוויזן צו אַנטלויפֿן פֿון דער סטיכיע איז איבערגעטראָגן געוואָרן אין אַ שאל תחתיה צוזאַמען מיט די מוטנע וואַסערן און צעגליטע שטיינער. נאָר עטלעכע איבערגעשראַקענע ציגן האָבן באַוויזן צו באַהאַלטן זיך אין דער פֿריילעכער הייל אונטער דעם פֿינגערפֿעלדז.

דער פּאַסטעך בענעדיקט, אַ פֿריילעכער ממזר, האָט זיך אויפֿגעכאַפט אין מיטן דער נאַכט. אין דער פֿריילעכער

הייל איז געווען וואָרעם און טרוקן. די איבערגעשראַקענע ציגן האָבן זיך געטוליעט צו זינע פֿיס. בענעדיקט האָט זיך איבערגעדרייט אויף דער צווייטער זייט און געטאָן אַ פֿרוו אַרומצונעמען זיין גניע געליבטע, די יונגע פֿויערטע קאַטאַרינע. זיין האַנט האָט זיך אָנגעשטויסן אויף אַ ציג און זי האָט אָנגעהויבן צו מעקען. בענעדיקט האָט אַוועק־געשטופּט די ציג אין אַ זייט, האָט אויפֿגעמאַכט די אויגן און דערזען, אַז זיין געליבטע איז נישטאָ.

— קאַטאַרינע, — האָט אויסגעשרייען בענעדיקט אין כּעס, — קאַטאַרינע, אַ קרענק דײַן מאַמען אין די זייטן. וווּ ביסטו?

— איסטו־איסטו־סטו־טו־... —

— קאַטאַרינע, שפּיל זיך נישט מיט מיר. נו... —

— הו־הו־הו... —

— קאַטאַרינע, גלייב מיר אויפֿן וואָרט, באַלד וועל איך דיך פֿאַקן און אַזוי אויסבאַרען, אַז ס'וועט בײַ דיר רינען פֿון די אויערן.

אין קול ואין עונה, קיינער האָט אים נישט געענטפֿערט. בענעדיקט איז אויפֿגעשטאַנען פֿון זיין געלעגער און האָט אָנגעצונדן אַ ליכט. אַחוץ אים און צוויי איבערגעשראַקענע ציגן, וואָס האָבן זיך אַרײַנגעקוועטשט אין דער וואַנט, איז אין דער פֿריילעכער הייל קיינער נישט געווען. בענעדיקט האָט זיך דערשראַקן. אַרײַנצוגיין אָדער אַרויסגיין פֿון דער פֿריילעכער הייל אָן בענעדיקטס הילף איז נישט געווען בכוח קיין איין מענטש. נאָר בענעדיקט האָט געקענט די געהיימע סטעזשקע, וואָס פֿירט פֿונעם פֿינגערפֿעלד צו דער הייל. זינע נקבות פֿלעגט בענעדיקט אַרײַנפֿירן אין דער הייל נאָר

אין דער פֿינצטער. אויך קאטארינע, זיין נייע געליבטע, האָט געוואַרט אויף אים נעכטן, שפעט אין אָוונט, ניט ווייט פֿונעם פֿינגערפֿעלדז. ווען קאטארינע איז געקומען צו גיין האָט אָנגעהויבן צו מאַקען, און אַ שווערער נעפל איז געקראַכן פֿון די בערג אין טאָל אַרײַן. ס'איז געוואָרן גאַנץ פֿינצטער, פֿון דעסטוועגן האָט בענעדיקט פֿאַרבונדן קאטארינען די אויגן מיט אַ שמוציק טיכעלע און זי אַרײַנגעפֿירט אין זיין "פּאַלאַץ" – אין דער פֿריילעכער הייל. בענעדיקט האָט אַראָפּגענומען דאָס טיכעלע פֿון קאטארינעס אויגן. די הייל איז געווען קליין ווי אַ קאסטן און חושדיק ווי די וויסטע פֿעלדזן וואָס קאטארינע האָט געזען טאָג-טעגלעך פֿון איר ערשטער מינוט אויף דער וועלט. לעבן איין וואָנט, איז אויף דער ערד געלעגן אַ צעשפּרייטער שאָפּנפֿעלץ, אַנטקעגן דער אַרײַנגאַנג-לאַך איז געשטאַנען אַ גרויסער שטיין און אויף אים – אַ פֿלאַש שליוואָוויץ, צוויי גלעזלעך, אַ לאַבן ברויט, אַ ציבעלע און אַ ליכטל אויף אַ צעבראַכן טעלערל. אַלץ איז געווען ניט אַזוי ווי אין קאטארינעס הייסע חלומות. זי האָט געוואַרט צו דערווען אַ פּאַלאַץ פֿון קרישטאָל און גאָלד, מיט אַ סך ליכט, מיט הויכע סטעליעס און מאַרמער-סקולפטורן אַרום די ווענט. אַ נאַיוו מיידל, בערך פֿופֿצן יאָר אַלט, האָט זי איין מאָל אונטערגעהערט ווי די פֿרויען שושקען זיך צווישן זיך וועגן דעם פּאַסטעך בענעדיקט, וועגן זינע חמור-אייזלישע פֿעיקייטן און וועגן דער פֿריילעכער הייל, וווּ יעדער איינע פֿון זיי האָט דערפֿילט וואָס דאָס הייסט זיין אַ פֿרוי. אַן איידעלע און צאַרטע נשמה, האָט קאטארינע געמאַלט אין איר דמיון די שיינע בילדער און געוואַרט אויף יענעם טאָג, ווען דער פּאַסטעך בענעדיקט

וועט זי אַרײַנטראָגן אויף די הענט אין דער בילדשיינער הייל
און זי, ווי אַן אמתע בת־מלכה, וועט אים אַ זאָג טאָן מיט אַ
ציטער אין קול: "מיין טײַערער, איך בין דײַנע". גיי ווייס אַז
אַ חלום בלייבט אַ חלום, ווי שײַן ער זאָל נישט זײַן.

קאַטאַרינע איז געבליבן שטײַן אין מיטן דער הייל און
האַט מורא געהאַט צו שרײַען. בענעדיקט האָט זי גענומען
בײַ דער האַנט און מיט כוח אַוועקגעזעצט אויף דעם
שאַפֿנפֿעלץ. קאַטאַרינע האָט אָנגעהויבן שלוקערצן.

– האָב נישט מורא, נאַרעלע, קײַן אײַן פֿרוי איז נאָך
נישט אַוועק פֿון מיר מיט אַ שטײַן אויפֿן האַרץ. פֿאַרלאָז זיך
אויף מיר, – בענעדיקט האָט אָנגעגאָסן שליוואַויץ אין די
גלעזלעך און האָט אײַנעם פֿון זײַ אַרײַנגעגעבן אין קאַטאַרי־
נעס ציטערדיקער האַנט.

– טרינק, נאַרעלע, עס וועט דיר ווערן וואַרעם. וואָס
ציטערסטו ווי אַ נאַסער צוציק? נו, איז לאַמיר זײַן געזונט, –
בענעדיקט האָט אויסגעטרונקען דעם שליוואַויץ מיט אײַן
שלונג.

קאַטאַרינע האָט פֿאַרמאַכט די אויגן, זיך געצלמט און
האַט אויסגעטרונקען דעם שטינקנדיקן סאַמאָהאַן.

– נעם, פֿאַרבײַס, – בענעדיקט האָט אָפּגעריסן אַ
שטיקל ברויט פֿונעם לעבל און מיט אַ ציבעלע פֿון אויבן
האַט ער אַרײַנגעשטופּט קאַטאַרינען אין איר אָפֿענעם מויל,
– עס, איך האָב נישט ליב צו פֿאַרען זיך מיט שיכורע פֿרויען.
פֿאַרבײַס און לאַמיר אויסטרינקען נאָך אַ גלעזל. גלייב מיר,
אַז דו ביסט אַרײַנגעפֿאַלן אין גוטע הענט.

פֿונעם צווייטן גלעזל איז קאַטאַרינע געוואָרן
פֿריילעך. עס שטייט דאָך געשריבן, – נכנס יין, יצא סוד, –

קאטארינע האָט אָנגעהויבן לאַכן און רעדן נאַרישקייטן. בענעדיקט איז אויפֿגעשטאַנען פֿונעם שטיין און האָט אַראָפֿגעלאָזט די הויזן. קאטארינע איז געוואָרן פֿינצטער אין די אויגן.

בענעדיקט האָט געווילדעוועט אויף קאטארינע אַ האַלבע נאַכט אָן אַן איבעררייס. ער האָט זי געביסן און געקנאַטן אירע בריסט ווי טייג. קאטארינע האָט געפרוּווט אַוועקצוקריכן פֿון אונטער דעם צעגליטן האַמער, נאָר בענעדיקט האָט זי געהאַלטן פֿעסט מיט ביידע הענט. קאטארינע איז שוין נישט אַראָפֿ פֿון זינען און האָט פֿאַרלוירן דאָס באַווסטזיין.

ווען קאטארינע איז געקומען צו זיך האָט די ליכט געהאַלטן ביים צאַנקען. בענעדיקט איז געשלאָפֿן און האָט געכראָפֿעט ווי אַ פֿאַרווונדיקטע חיה. צוויי ציגן זינען געשטאַנען ביי דער וואַנט און האָבן זיך געטוליעט איינע צו דער צווייטער. קאטארינע איז אויפֿגעשטאַנען פֿון דער ערד און איז צוגעגאַנגען צו דער אַרײַנגאַנג־לאַך פֿון דער הייל. אין דרויסן האָט געבליצט און געדונערט. עס האָט געליאַפֿעט אַ שלאָקסרעגן און קאטארינע האָט קוים דערזען אַ שוואַך ליכטל העט ווייט אינעם טאָל. עטלעכע רגעס איז זי געשטאַנען ביי דעם אַרײַנגאַנג, דערנאָך האָט זי זיך אומגעקערט צום שטיינערנעם טיש, האָט זיך אָנגעגאַסן אַ גלעזל שליוואָוויץ, אויסגעטרונקען און איז אַרויסגעקראָכן פֿון דער הייל.

ווען בענעדיקט האָט זיך אויפֿגעכאַפֿט איז קאטארינע געווען ווייט פֿון דער פֿריילעכער הייל. אַן אויסגעוואַקסענע אין די בערג האָט זי געפֿונען די געהיימע סטעזשקע און זיך

געדראַפּעט איבער דעם פֿינגערפֿעלדז אַהיים, אין טאָל.
בענעדיקט האָט ניט געקענט גלייבן, אַז אַ פֿרוי קען אים
פֿאַרלאָזן און דערצו נאָך, אַז אַ פֿרוי זאָל קענען אַליין
געפֿינען זיין געהיימע סטעזשקע. בענעדיקט איז צוגעגאַנגען
צו דער אַרײַנגאַנג־לאָך, האָט אַרויסגעשטעקט דעם קאָפּ אין
דריסן און שײַער ניט געשטאַרבן אויפֿן אָרט. גלייך פֿאַר
זינע אויגן, אויפֿן פֿאַרכבאַרג איז געשטאַנען אַ ריזיקער
שוואַרצער אָקס און האָט פֿאַרשטעלט מיט זיך אַ האַלבן
הימל. זינע אויגן האָבן געוואָרפֿן בליצן, פֿון אונטער די
קאָפיטעס זינען געפֿלויגן פֿונקען און אויף זיין שטאַלענער
פלייצע איז געלעגן דער נהר די נור, דער פֿייער־
פֿלאַמענדיקער טײַך, – דער שוור־הבר האָט זיך געגרייט צו
דער שלאַכט.

ג

דער מלאך מיכאל האָט אָפּגעטאַנצט, אָפּגעדאַוונט און
אַ פֿריילעכער האָט ער אַראָפּגענידערט אויפֿן דאָך פֿון דער
גרויסער רויטער שול. ביים קוימען איז געווען טרוקן און
היימיש וואַרעם. אַ גרויסער בלעכענער איבערדאָך האָט ניט
געלאָזט דעם רעגן אַרײַנרינען אינעם קוימען. דער מלאך
מיכאל איז געזעסן ביים בוידעם־פֿענצטערל און הנאה
געהאַט צו זען ווי די צדיקים שלאָפֿן ביים טיש, – רויק און
שטיל, ווי קליינע קינדער. ביים ווייטן עק טיש איז געזעסן
די רביצין פֿאַני און יצחק בן־אַברהםס ווייב שרה מיט אירע
פֿינף טעכטער. זיי האָבן געשמועסט שטילערהייט, אָבער
דער מלאך מיכאל האָט ניט געהאַט קיין חשק צו די

ווייבערישע שיחות-חולין. בור-בור-בור - קינדער, בור-בור-בור - בור - פשרות, בור-בור-בור - מיקווה... דער מלאך מיכאל האָט געכאַפט אַ דרימל און ניט באַמערקט ווי די מלאַכים רוחיאל און חשמליאל האָבן אַראָפּגענידערט אויפֿן דאָך פֿון דער גרויסער רויטער שול. דער מלאך חשמליאל האָט דערזען מיכאלן שלאָפֿן און זיך צוגערירט צו זיין פֿליגל. דער מלאך מיכאל איז אונטערגעשפרונגען פֿון אומדערוואַרטקייט. - וואָס טוסטו? ביסט אַראָפּ פֿון זינען? ווער שפּילט זיך מיט אַזעלכע זאַכן? - האָט זיך באַליידיקט דער מלאך מיכאל.

- זיי ניט ברוגז, ס'איז געווען נאָר אַ שפּאַס, - האָט געענטפֿערט דער מלאך חשמליאל און איז צוגעגאַנגען נענטער צו מיכאלן.

- זיי זיכער, אַז איך וועל דערציילן דעם אייבערשטן וועגן דיינע אידיאָטישע שפּאַסן, - מיכאל איז אָפּגעטראָטן פֿון חשמליאלן אויף עטלעכע שפּאַן.

- און איך וועל דערציילן דעם אייבערשטן, אַז דו ביסט אַנטשלאָפֿן געוואָרן אין מיטן דער אַרבעט. אויך מיר אַ חכם, - דער מלאך חשמליאל האָט אַ שפּיי געטאָן אין מלאך מיכאלס זייט און איז צוגעגאַנגען צום מלאך רוחיאל, - נו, חבֿרל, צו דער אַרבעט?

- צו דער אַרבעט, - האָט געענטפֿערט דער מלאך רוחיאל.

דער מלאך מיכאל האָט זיך אָנגעברוגזט און אַוועקגעפֿלויגן אין גן-עדן צו היילן דעם פֿאַרווונדיקטן פֿליגל.

די מלאַכים חשמליאל און רוחיאל האָבן זיך גענומען

צו דער אַרבעט. דער מלאך רוחיאל האָט געטאָן אַ שטאַרקן בלאָז און האָט אויסגעבויערט אַ ריזיקע לאַך אויפֿן הויפט־פלאַץ פֿון דער שטאָט, – הונדערט מעטער אין דער ברייט און הונדערט מעטער אין דער טיף. דאָס וואַסער וואָס האָט פֿאַרפֿלייצט די שטאָט מיקדאַרף איז אַוועק אין דער לאַך. נאָך דעם האָט דער מלאך חשמליאל אויסגעטריקנט די ערד און האָט אָפּגעטיילט דעם שטאָט־תּחום פֿון דעם זיבנבערג־טאַל.

אַרום חצות איז די שטאָט מיקדאַרף אַרויף אין דער לופֿטן מיט אַלע אירע הויזער, ביימער און תּושבֿים. אַ מעכטיק לופֿטקישעלע האָט אונטערגעכאַפט די שטאָט פֿון אונטן און זי איבערגעטראָגן העט ווייט פֿונעם זיבנבערג־טאַל, קיין אַרמעניע, צום באָרג אררט. נאָר די גרויסע רויטע שול איז געבליבן שטיין אויפֿן בערגעלע אין מיטן דעם טאַל, ווי אַ פֿליאַסק אין פנים דעם ניט־גוטן און דער בלינדער סטיכע.

דער ערשטער איז אויפֿגעשטאַנען צו לערנען תּורה דער ג"צ יצחק בן־אַבֿרהם. אַ פּאַסטעך און אַ בן־פּאַסטעך, האָט ער פֿאַרמאַגט אין זיך אַ טבע־זייגער, וואָס האָט אים נאָך קיין מאָל ניט אונטערגעפֿירט. יצחק בן־אַבֿרהם האָט זיך אויפֿגעכאַפט פֿונקט פֿופֿצן מינוט פֿאַר חצות און איז אַראָפּ אין קאָרידאָר צו וואַשן די הענט. אינעם קאָרידאָר האָט ער געטראָפֿן אַ האַלב־טויטן שבת־גוי, דעם הער פֿערענץ, וואָס איז געזעסן ביים פֿענצטער און האָט געקלאָצט מיט די ציין. – אַ גוט־שבת אייך, הער פֿערענץ, האָט געזאָגט ר' איציק.

– אַ־אַ־אַ... – האָט געענטפֿערט הער פֿערענץ.